

DÉLMAGYARORSZÁG

Vasárnap, 1940. XII. 1.

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

XVI. évfolyam 274. szám

A szegedi föld

Nem politikai, mégis nem is nemzetpolitikai vonatkozásban gondolunk most a szegedi földre, nem mint a legnemesebb törekvések kiinduló állomását s országépítő mozgalmak talaját idézzük most a szegedi földet. A szegedi földről most, mint telekkönyvi jószágtestről, magánjogi tulajdonról szólnak, de amikor kiejtjük és leírjuk azt, hogy szegedi föld, ebben a két szóban zengetni kezd a múlt és a jövő s minden cinél, mely felkunket bélyegkeztette. És ha az élők el akarnak adni ezt a földet, a halottak visszatartanak.

Nem szeretnénk újra feleleveníteni azt a vitát, mely nem minden keserűség nélkül szakadt meg a nyáron. A város tartozik a gázgyárnak — nem, mint a legjobb szándékkal, akkor emlegették: az egyetemi építkezésekből kifolyóan, hanem költségvetési egyensúly fenntartásához szükséges, pillanatnyi pénzzavarokból kiegészítő kölcsönök fejében. A város becsületes adós s kötelezettségeiért helyt akar állni — soha senki más álláspontot nem foglalt el s a városnak sem ajánlott. A város vezetősége — miután egy kibontakozási tervet azért hiúsult meg, mert a belügyminisztériumban másképp évig nem intézték el a gázgyár és a törvényhatóság megállapodását tartalmazó közgyűlési határozatot — már elszánta magát arra is, hogy a városi földek egy részének áruba bocsátásával szerzi meg azt a pénzt, amivel — éppenséggel nem hasznos beruházások fejében — a gázgyárnak tartozik.

A polgármester előterjesztésére a közgyűlés hozott is elvi határozatot arról, hogy mintegy 8-900 hold földet hajlandó eladni, ha a befolyó vételár elegendő lesz a gázgyárral szemben esedékessé vált másfélmillió pengő törlesztésére. Az eddigi vizsgálódások azonban azzal az eredménnyel zárhatók le, hogy nem nyolcszáz, vagy kilencszáz, hanem mintegy harmadfélt ezer hold földet kellene eladni ahhoz, hogy a város a gázgyárral szemben fennálló tartozását fele összegében készpénzzel tudja kifizetni. A meghozott közgyűlési határozat nem ad módot a város hatóságának arra, hogy a vételi ajánlatokat elfogadja s harmadfélt ezer hold föld elidegenítését oly közgyűlési határozat alapján bírja végre, mely legfeljebb 8-900 hold föld értékesítésére adott elvi hozzájárulást.

Jól tudjuk, hogy két álláspont áll egymással szemben s mindkét álláspont egyformán tiszteletre méltó. A két álláspont között az a különbség, hogy egyik a haszonbérlet oldaláról, a másik a városi közület oldaláról tekinti ezt a kérdést. Az igaz, hogy minél több haszonbérlet kell tulajdonhoz juttatunk, minél inkább kell emelnünk életszinvonulatunkat, igaz az is, hogy minél határozottabban kell azon fáradozunk, hogy önálló és életképes existenciák vegyék körül ezt az elszegényedésre ítélt várost. De az is jogosult kívánság, hogy ne a közületek ingatlanát vegyék első sorban igénybe s amíg — például — a városra ráterpeszkedik a Pallavicini-hitbizomány, amíg Csongrád megye területéből több esik a nagybirtokra, mint a kisbirtokokra, addig a helyes sorrend talán nem a városi birtok igénybevételével nyitná meg az igényjogosultak földhöz jutását. A városi ingatlan mindannyiunk ingatlana, ma száznegyvenezer lélek tulajdona, örök célja van és örök rendeltetése s addig lesz csak megválaszolhatóan és végérvényesen a szegedi haszonbérletké, amíg a város. Sokkal jelentősebb és sokkal emelkedettebb szociális programot tud hirdetni és kielégíteni a városi ingatlan, amíg a város tulajdonában van s ha egyszer a város vállalni tudná azokat a kötelezettségeket, melyek a haszonbérlet irányában várnak rá s ha egyszer a város el tudná magát szánni arra, hogy örök haszonbérletekké alakítja át a haszonbérleteket, akkor egvesítené a haszonbérlet számára mindazokat az előnyöket, melyeket a magántulajdon gazdasági biztonsága s a közületi tulajdon szociális előnyei együttesen nyújthatnak.

A város vezetőségét merőben új helyzet elé állítja a felajánlott vételáraknak relatív alacsony sága s ami ennek következménye: hogy háromszor annyi földet kellene megválni, mint amennyinek értékesítése az esedékes kötelezettség törlesztésére a felajánlás idején elegendőnek látszott. Ez most a város legnagyobb problémája és legsúlyosabb feladata — nem lehet más kívánságunk, csak az, hogy jusson annyi forrás, munka, gond és hozzáértés ennek a kérdésnek, mint amennyi a probléma súlyával s a megoldás nehézségeivel felér.

Ujabb fontos diplomáciai események színhelye lesz Berlin

Laval francia helyettes minisztereinek, valamint jugoszláv és bolgár politikusok látogatását várja a német főváros

Három hadosztály őrizte Bukarest nyugalmát Codreanu és társai temetése napján

Bukarest, november 30. Antonescu mindent megtesz, hogy a rendet biztosítsa. Utasítására vidékről három hadosztály katonaság érkezett a fővárosba és megszállta a fővárost, valamint annak egész környékét. A hadosztályok különleges védelmi osztagokkal vannak megerősítve.

Hír szerint a Romániában állomásozó német tancsapatokból is erős egységek érkeztek a fővárosba, azt azonban határozottan cáfolják, hogy az országba újabb német csapatok érkeztek volna.

A vidéki városokban végrehajtott bosszúállás. Ploestiben és környékén volt a legborzalmasabb. Itt mintegy kétszáz zsidót és számos baloldali értelmű egyént végeztek ki.

Horia Sima, a légionisták vezetője személyesen utazott le Ploestibe, hogy tekintélyével némi rendet teremtsen.

Antonescu tábornok drasztikus intézkedéseket hozott, azonban úgy látszik, tehetetlen a kivégzőkkel szemben. Több vasgárdistát letartóztattak.

Bukarest egyik elővárosában, a belui temető följött le pénteken Madgearu és Jorga temetése. A belui kápolnában a temetési szertartáson igen sok volt román politikus jelent meg és ott volt a román tudományos akadémia számos tagja is, akik Jorga bucsuztatására jelentek meg. Madgearu temetésénél Maniu Gyula mondott rövid bucsubeszédet. Maniu erős kísérettel érkezett a temetőbe. Beszédében a volt nemzeti parasztpárt nevében bucsuztatta Madgearut. A két koporsó lezárása előtt a hozzátartozók és a szűkebb baráti kör tagjai megtekintették a holttesteket. Mindketőnek a fején jól láthatók a lövések nyomai.

Codreanu temetése

Bukarest, november 30. Codreanunak és 18 agyonlőtt társának a holttestét a román főváros Ilie Gorgan-templomában ravatalozták fel és innen kísérték szombatn délelőtt utolsó útjára. A gyászszertartás napján egész Romániában szüneteltek a színházi előadások, ezenkívül zenetiltalmat rendeltek el és a szórakozóhelyek is zárva tartottak. Szombaton már a kora reggeli órákban zöldinges légionárius díszalakulatok vonultak fel a templom elé, amelynek bejárata előtt Mihály arkangyal ikonja volt kitéve. A templom közepén zöld színnel bevont ravatalon nyugszik Codreanu koporsója. Mellette két sorban ravatalozták fel 18 társának a holttestét. A koporsók körül a gyászoló családtagok helyezkedtek el.

A gyászszertartásra megjelent Antonescu államvezető zöld ingben; Horia Sima helyettes minisztereinek, valamint a román kormány valamennyi tagja. Megjelentek a hadsereg és az állam magasrangú tisztjei és tisztviselői is.

Német részről résztvett a gyászszertartáson Balduw von Schirach birodalmi vezető és helytartó, aki Hitler vezér és kancellár koszorúját helyezte a ravatalokra. Bohle körzetvezető a nemzeti szocialista párt nevében vett részt a temetésen és Hess Rudolfnak, a Führer helyettesének koszorúját helyezte Codreanu koporsójára.

Olasz részről megjelent a bukaresti olasz

követ, aki a Duce nevében helyezte koszorút a ravatalra. A spanyol követ szintén megkoszorúta a ravatalokat.

Az előkelőségek jelenlétében fényes papi segédlettel celebrált gyászszertartás után a gyászmenet a városon át elindult a Zöld Ház felé. Itt a szónokok mondották el beszédeiket.

Cáfolják a hadsereg és a légionáriusok összetűzését

Bukarest, november 30. Az angol és amerikai sajtóban a romániai helyzetről megjelent hírek, amelyek szerint a hadsereg és a légionáriusok között összeütközésekre is sor került, nem felelnek meg a tényeknek. A feszültség enyhült. Codreanu és társainak temetési ünnepeit teljes rendben és nyugalomban folytatták le.

A magyar-jugoszláv viszony

Newyork, november 30. A Reuter-iroda jelenté: A Newyork Times belgrádi jelentése szerint a magyar-jugoszláv barátság ügye jó úton halad előre, amit a jugoszláv politikusok budapesti látogatása nagyban előmozdított. A cikk hangsúlyozza, hogy a magyar-jugoszláv viszony egyre barátságosabbá válik és ennek különös jelentősége van Magyarországnak a tengelyhatalmakhoz való esatlakozása miatt.

Ujabb fontos diplomáciai események Berlinben

Berlin, november 30. A Német Távirati Iroda jelenté: Berlini politikai körök valószínűnek tartják, hogy a birodalom fővárosa a jövő hét folyamán ismét fontos diplomáciai események színhelye lesz. Előreláthatólag a jövő hét közepén kerül sor Laval helyettes francia minisztereinek németországi látogatására. Bár illetékes német helyen hangsúlyozzák, hogy egyelőre nincs szó Laval érkezéséről, politikai körökben azonban mégis úgy tudják, hogy Abetz párisi német nagykövet és Brinon, a vichyi kormány párisi nagykövete Laval jövőheti berlini útjának előkészítése céljából járt a napokban Berlinben. Laval közeli berlini útjáról egyébként Petain tábornagy is megemlékezett legutóbbi beszédében. Híre jár továbbá,

hogy egy jugoszláv politikai személyiség rövidesen Németországba utazik. Illetékes német helyen ezzel kapcsolatban kijelentették, hogy a küszöbön álló jugoszláv látogatásról nincs tudomásuk, de éppúgy nem tartják lehetetlennek, hogy a közeljövőben bolgár államférfiak is ellátogassanak Berlinbe, bár egyelőre a bolgár látogatásról sincs tudomásuk.

Német repülőfutamadás London és Southampton ellen

London, november 30. A Reuter-iroda jelenté: A szombatra virradó éjszaka Nagy-Britannia el-